Feladat

Sok ásványt használtak vagy akár használnak az emberek ma is a mindennapjaikban.

Keresd meg a párokat!

1. azurit
2. bauxit
3. gyémánt
4. magnetit
5. faopál
6. gipsz
7. berill
8. grafit
9. cinnabarit
10. pirit

A. Régen a nők az ajkukra kenték vöröses színe miatt. Persze ez nem volt egészséges a higanytartalma miatt.
B. Kemény anyagok vágására használják.
C. Egykor festékanyagnak használták, ettől kapta a tenger a szép kék színét.
D. A rakétagyártáshoz, elektronikai iparban is elengedhetetlen. Legismertebb színváltozata a zöld smaragd. Az ókorban a rövidlátók „szemüvegként" használták.
E. A finom szemcsés változatát, az alabástromot szobrok készítésére használják. Nagy mennyiségben az építőipar hasznosítja válaszfalak, stukkók készítésére, de ha eltöröd a lábad, az orvosok is egy „hasznos műalkotást" tesznek rá. A homoksivatagokban „rózsa" formában is gyűjtheted.
F. Az ásvány az ismétlődő vulkáni tevékenységnek köszönheti létét, a kovásodási folyamatoknak, amikor is a növényi szöveteket átjárják a kovasavas oldatok. A Tokaj-hegységből szép példányok gyűjthetők.
G. Az ásvány feldolgozása során keletkező vörösiszap-tároló falának sérülése hazánkban 2010-ben súlyos, 10 ember halálát is okozó katasztrófához vezetett, a Torna-patakban még a baktériumok is kipusztultak, a Marcal és a Rába élővilága is jelentős károkat szenvedett.
H. Fontos kénsavgyártási alapanyag. A bolondok aranyának is mondják aranyra hasonlító kinézete miatt.
I. Rendkívül törékeny kristályai vannak, „csokorban" nőnek. Megjelenése a talajban utalhat az arany előfordulására is. Legnagyobb kristályai Japánban fordulnak elő, karvastagságú példányokból kerítést is készítettek.
J. Elnevezése a görög írni szóból származik. Az atomreaktorokban is fontos anyag.

A feladat megoldása

A. 9
B. 3
C. 1
D. 7
E. 6
F. 5
G. 2
H. 10
I. 4
J. 8